

Założenia regionalnej polityki klastrowej

Województwo Mazowieckie dąży do rozwoju innowacyjnej gospodarki opartej na działalności klastrów. Założenia regionalnej polityki klastrowej są komplementarne z proponowanym modelem polityki klastrowej w Polsce po 2020 roku, zgodnie z którym instrumenty wsparcia klastrów powinny być dostosowane do potrzeb występujących na określonym etapie ich rozwoju. Nowy model krajowej polityki klastrowej przyjmuje siedem założeń bazowych:

- dopasowanie wsparcia do poziomu rozwoju klastra, z rozróżnieniem etapu klastra załączkowego, wzrostowego i Krajowego Klastra Kluczowego,
- publiczne wsparcie na poziomie krajowym i regionalnym w zależności od celów interwencji,
- dwutorowa polityka klastrowa uwzględniająca podejście podmiotowe i funkcjonalne: rozwój klastrów i rozwój w oparciu o klastry,
- elastyczność linii demarkacyjnej szczebla wsparcia oraz źródła finansowania: komplementarne finansowanie klastrów zarówno ze źródeł krajowych, jak i regionalnych,
- ponadregionalny i transgraniczny charakter polityki klastrowej, uwzględniającej wsparcie klastrów ponadregionalnych na poziomie krajowym,
- długookresowość polityki klastrowej: dążenie do zapewnienia stabilności finansowej i operacyjnej klastrów dzięki ciągłości współpracy;
- budowa kapitału społecznego wokół idei kooperacji i klasteringu.

Model krajowej polityki klastrowej dzieli klastry na trzy grupy. Klaster załączkowy to klaster

działający min. 12 miesięcy zrzeszający min 15 członków. Klaster wzrostowy to klaster działający min. 2 lata zrzeszający min 25 członków, Krajowy Klaster Kluczowy to klaster działający min. 3 lata zrzeszający min 51 członków, który otrzymał status KKK nadany przez Ministerstwo.

Według zaleceń Komisji Europejskiej klastry są jednym z elementów kształtujących regionalną inteligentną specjalizację i wpływają na jej rozwój. Polityka klastrowa w Polsce po 2020 roku zakłada, że wsparcie z poziomu krajowego kierowane będzie głównie do Krajowych Klastrow Kluczowych oraz klastrow wzrostowych o znaczeniu ponadregionalnym. Z poziomu regionalnego wsparcie będzie kierowane do klastrow wzrostowych mających charakter regionalny, jak również do klastrow załączkowych. Jednocześnie dopuszcza się wspieranie Krajowych Klastrow Kluczowych funkcjonujących na Mazowszu.

Opracowanie systemu wspierania klastrow niepowiązanego z systemem środków europejskich pozwoliło na prowadzenie konsekwentnej polityki wspierania inicjatyw klastrowych. Model przyjęty przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w RIS 2020 został ukierunkowany na wygenerowanie określonych efektów, w mniejszym zakresie zaś na zasilenie podmiotu tworzącego klaster. Wsparcie ze środków budżetu województwa koncentruje się na wspieraniu rozwoju klastrow i inicjatyw klastrowych oraz wzmocnieniu ich pozycji konkurencyjnej na rynku, w tym m.in. na promowaniu współpracy pomiędzy sferą nauki i biznesu. Działania dla klastrow realizowane są w perspektywie długookresowej, przez co rozumie się utrzymanie dotychczas funkcjonujących mechanizmów wsparcia finansowanych ze środków własnych województwa mazowieckiego w oparciu o „Roczny program współpracy województwa mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”.

W okresie do 2030 roku regionalna polityka klastrowa Województwa Mazowieckiego koncentrować się będzie na klastrach i inicjatywach klastrowych, które poprzez swoje cele i działania wpisują się w regionalną inteligentną specjalizację. Wsparcie ukierunkowane będzie co do zasady na klastry wzrostowe o charakterze regionalnym. Dopuszcza się możliwość wspierania klastrow załączkowych oraz Krajowych Klastrow Kluczowych, przy spełnieniu dodatkowych kryteriów, które zostaną określone na etapie wdrażania instrumentów wsparcia. Analogicznie jak w przypadku polityki krajowej, wsparcie dla klastrow będzie odbywać się na dwóch poziomach:

- Poziom 1: wsparcie rozwoju klastra, w tym wzmocnienie potencjału klastra (zarówno zasobów ludzkich, testowania nowych usług, zasobów infrastrukturalnych oraz umiędzynarodowienia); typ wsparcia kierowany do regionalnych klastrów wzrostowych i klastrów załączkowych;
- Poziom 2: wsparcie dotyczy prowadzenia polityki rozwoju poprzez klastry, tj. koncentruje się na innych celach polityki rozwoju Województwa Mazowieckiego w obszarze innowacyjności niż rozwój klastrów; typ wsparcia kierowany do regionalnych klastrów wzrostowych i Krajowych Klastrów Kluczowych funkcjonujących na Mazowszu.

Samorząd Województwa Mazowieckiego jako koordynator polityki klastrowej nie będzie wchodził w skład klastrów. Wsparcie prowadzone będzie w perspektywie długookresowej, przez co rozumie się utrzymanie dotychczas funkcjonujących mechanizmów/instrumentów wsparcia finansowanych ze środków własnych województwa mazowieckiego.